

Pardubice

Trutnov – po místech jediného rakouského vítězství ve válce v roce 1866

Datum: sobota 28. března 2015

Jízdní řád:

Sraz v hale v dostatečném předstihu před odjezdem.

T A M	Pardubice hl. n.	7.31 (os.)	Z P Ě T	17.38	18.29
	P.-Rosice n. L.	7.37		17.34	18.24
	Hradec	7.58		17.08 (os.)	18.03 (os.)
	Králové hl. n.	8.04 (R 921/Krakonoš)		16.59	17.55
	Trutnov hl. n.	9.20		15.41 (Sp 1793)	16.40 (R 922/Metuje)

Jízdné:

zpáteční obyčejné 249 Kč

IN 25, důchodci nad 70 let 187 Kč

skupinová jízdenka – sleva z obyčejného jízdného

1. osoba žádná

2. osoba 25 %

3. a každá další 50 %

zpáteční Skupinová jízdenka dalších 5 %

síťová jednodenní jízdenka IREDO (takto je to třeba říci při nákupu!!!, neplatí slevy ČD typu IN karta apod.) 160 Kč

Privítejme společně probouzející se skutečné jaro.

Miloš Kajzrlík

Trasa:

Od nádraží společně přes Úpu a Krakonošovo nám. k České lesnické akademii v ul. Na Struze k začátku okruhu. Vede po zpevněných cestách a je situován na kraji města ve směru od Jaroměře. Kromě krátkého úseku za vrchem Houska vede stále po naučné stezce „Den bitvy u Trutnova – rakouské vítězství 27. 6. 1866“ (popis celé NS je na <http://weby.trutnov.cz/1866/novinky/stezka.html>) – jako značení jsou použity směrové šipky se zkříženými šavlemi a příslušným letopočtem. **Délka = 13 km.** Navíc je možná také prohlídka přilehlého parku – bližší informace na poslední straně.

Mapa: edice KČT č. 23 Podkrkonoší.

Občerstvení: nedaleko od trasy výletu se nachází Motocest na Bojišti (stálý jídelní lístek zde: http://www.bojiste.com/jidelni_listek.html).

Turisticko-vlastivědný přehled:

Prusko-rakouská válka 1866, bitva u Trutnova

(podrobné informace na uvedeném webu, existují ale i další weby s touto tematikou, v terénu jsou na jednotlivých zastaveních informační tabule)

Jeden z významných bojových střetů této války se uskutečnil ve středu 27. června na kopcích Šibeník, Janský vrch a Chmelnice na jižní straně města. Postavení nepřátelských armád před bojem bylo značně rozdílné – většina rakouského 10. armádního sboru s velitelem podmaršálkem Ludwigem Gablenzem byla na pozicích mezi 20 a 25 kilometry od města, zatímco pruský 1. armádní sbor s 30.000 muži a 96 děly pod velením generála Adolfa von Bonina se od něj nacházel pouhých 5 až 10 kilometrů.

Dříve ale místa střetnutí dosáhla rakouská vojska, konkrétně jejich předvoj, pěší brigáda plukovníka Mondela, a všechny tři výšiny obsadila. Zhruba až za hodinu (po desáté dopoledne) vstoupily do města první oddíly pruských vojáků, nevěděly přitom, že protivník tam již je. Úvod bitvy vyzněl proto příznivěji pro rakouskou armádu. Před polednem se ale Prusům podařilo obsadit Šibeník. Gablenz nařídil ústup asi o dva kilometry k Novému Rokytníku, kde čekal na posily, které se k němu dostaly kolem 13. hodiny. Prusko získává v dalších bojích takovou převahu, že ani neútočí, a generál Bonin je přesvědčen o vítězství. Zvrat nastává po 15. hodině, kdy rakouský 16. myslivecký prapor palbou donutí nepřítele k ústupu. Za podpory dělostřelectva krvavé boje pokračují, na obou stranách přibývají mrtví, pruskou obranu výšin se ale stále nepodařilo prolomit: hrozí tak, že Gablenz nezabrání pruskému průniku do vnitrozemí. Obsazení výšin, tj. faktické rakouské vítězství, se začalo stávat skutečností až po 17. hodině, kdy se do bojů zapojila brigáda generálmajora Knebela. Prusové výšiny ztratily v 18.30 hodin a zbývala poslední fáze bojů – vytažení nepřítele z města. Bitva skončila ve 21.30 hodin.

Na straně vítězů padlo 66 důstojníků, 1841 mužů a také 57 koní, zraněno bylo 104 mužů, do zajetí se dostalo 21 důstojníků a 959 mužů. Pruské ztráty byly obdobné: mrtvých a raněných 56 důstojníků, 1282 mužů a 78 koní.

Pro samotné město byly důsledky bitvy dost nepříznivé. Obyvatelé pohřbívali padlé, v narychlo vytvořených lazaretech (např. na radnici, na poště, ve školách, v továrnách apod.) umírali ranění vojáci, město měsíc sužovaly cholera a tyfus. Prusko se za svou porážku Trutnovu pomstilo – jeho armády ho drancovaly, bylo zatíženo velice obtížně plnitelnými dávkami, některé měšťany obvinilo, že z domů a z kostelní věže na vojáky stříleli a lili na ně vřelý olej a vodu. Starosta Hieronymus Roth (místní rodák, rakouský a český advokát a politik německé národnosti, později císařem Františkem Josefem I. vyznamenaný Řádem Železné koruny a povýšený do rytířského stavu) byl s dalšími 18 měšťany obviněn z napomáhání Rakušanům. Všechny potom na náměstí v místech, kde válečné události té doby připomíná do dlažby zasazený kámen s datem bitvy, ztýrali, spoutali a pěšky eskortovali do hlohovské pevnosti (nynější město Glogów na jihozápadě Polska). Nesměli se ani rozloučit a do poloviny července nemohli ani rodiny informovat o svém osudu. Do Trutnova se vrátili až 15. září. Při výročí jejich nedobrovolného odvezení byly číslice na vsazeném kameni vždy natřeny černou barvou, bílé byly ve výročí jejich slavného návratu.

A Česká lesnická akademie Trutnov
 Tato budova stouhlá od 16. září 1893, kdy byla slavnostně otevřena, až do konce 2. světové války jako německá chlapecká obecna a měšťanská škola. Konec každoroce navštěvovalo téměř 400 žáků. Pro měšťanskou školu byla v roce 1893 postavena budova v novorenesančním slohu. Po 2. světové válce byla do této budovy zřízeno předškolní střešní oddělení lesnické školy (SVLS). Vyhla byla zahájena 15. října 1945. Od té doby dochází v Trutnově k jarním setkáním křesťanských žáků. Za více než 60 let existence školy v Trutnově ji absolvovaly tisíce lesníků. Hlavní Česká lesnická akademie je v současnosti sídlem lesnických fakult a ústředí Státního lesního úřadu a zemědělské ves Švabotín nad Úpou. Vyšší odborné školy lesnické a střední lesnické školy v Trutnově a Státního pozemí v Trutnově.

B Fontána
 Kontroverzní fontána v přírodním 13,3 m x 10,9 m keramicko-řezávkovém parku, kterou vytvořil lesnický inženýr A. Václav se souborem umělců, kteří spojili moderní elektrický pohonný mechanismus s osvětlením. Upravené fontány nyní můžete spatřit kamennou sál, která 100 let (1792-1892) zdobila kašnu na trutnovských náměstí a do roku 1997 měla své dodatečné úpravy na začátku zrušeného souboru.

C Bysa Ufho Hora
 Rekonstruovaná Bysa v parku Ufho Hora je nyní 18. května 1817 po absolutnímu rozkazu královny Marie Teresie na rozkaz královské dvorní rady, kde mu byl spoludávky Karel Šelha a Karel Hornet Stejný. Studia však opouští a přesídlují na přírodní kašnu ve vlně, kterou doplněná absolvovala. Ufho Hora se objevuje též v divadle Udrčovna souboru Čechů a Němců, kteří v této divadelní inscenaci účinkovali v roce 1848. Sál v době 160. výročí národní jednoty, který upadl do Prahy na pomoc revolučním silám, byla po 1. 9. 1918 po nějaký čas umístěn na Kolárovo náměstí. Bysa byla odstraňována soubor Čechů Josef II. kromě v r. 1992 s podzimním novělo postavené jarního náhoda své místo zač.

D Molyňa z araukanti
 Molyňa byla ztvárněna ze železných stromů araukanti přivezených z předležečích lesů. V roce 1905 byl na molyňu umístěn portrét z předležečích lesů. V roce 1905 byl na molyňu umístěn portrét V. H. Masaryka. Je to jediná molyňa v Trutnově.

E Molyňa z grantových kamenů
 Molyňa sestavena z molyňových grantových kamenů, které pocházejí z oblnu Dálu. Právě zde byl umístěn portrét purkmistra Dr. Frigala, který se ve třetí polovině 19. století stal jedním z významných podnikatelů v Trutnově. Jedná se o první molyňu, která byla ztvárněna z grantových kamenů.

F Lesní restaurace Zámeček
 V letech dohn vyhlásky stala od r. 1880 dřevěná výhlední restaurace Zámeček. Restaurace byla postavena v roce 1880 a v roce 1957 vyhledla a již byla obnovena. Restaurace je v současnosti jedním z významných podnikatelů v Trutnově.

J Pomník k počtu básníka přírody Hermannu Lönsse
 Autorem díla s přírodním motivem je sochař Emil Schwaninger (1890-1966). Dílo bylo vytvořeno v roce 1922 a v roce 1957 vyhledla a již byla obnovena. Pomník je v současnosti jedním z významných podnikatelů v Trutnově.

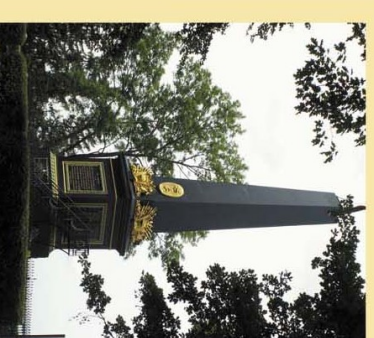
G První trutnovský vodolétem
 Sdobáhem 1000 m² byl vybudován na březích Jaroslavův vlnu v národnostní výšce 500 m a určen do provozu 15. října 1902. Byl zapsán do seznamu památek Ministerstva vnitra v roce 1927. Byl vodolétem, který byl zapsán do seznamu památek Ministerstva vnitra v roce 1927. Byl vodolétem, který byl zapsán do seznamu památek Ministerstva vnitra v roce 1927.

H Barokní kaple sv. Jana Křtitele
 Postavena r. 1712 trutnovským občanem Moricem Dvořáčkem. V okolí kaple pocházeli v r. 18. století tři podzemní, kteří na kaši třikrát denně vyznávali zornou a modlily se za odčunu města Trutnova. Roku 1782 Josef II. Janouškou kapli zničil. Kaple byla obnovena v roce 1880 a v roce 1957 vyhledla a již byla obnovena. Kaple je v současnosti jedním z významných podnikatelů v Trutnově.

I Evangelický kostel (Sín Bohuslava Martína)
 Zakladatel kamen evangelického kostela byl položen v září r. 1899. Stavba novogotického kostela, řízná stavěním Riegerem, probíhala a byla ukončena během první světové války. Kostel byl zapsán do seznamu památek Ministerstva vnitra v roce 1927. Kostel je v současnosti jedním z významných podnikatelů v Trutnově.

K Šibeník (Gabelenz)
 Ve středověku na tomto kopci stály šibenice a několik státek, což bylo vyhledáno pro vedení na trutnovských náměstích za každého panovníka. Šibenice byly zrušeny v roce 1800. Šibenice byly zapsán do seznamu památek Ministerstva vnitra v roce 1927. Šibenice je v současnosti jedním z významných podnikatelů v Trutnově.

